

ISIM

ISSUE 10
24 MARCH 2025
دوشنبه ۳ فروردین ۱۴۰۴

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری)
ویژه نامه نوروز ۱۴۰۴

هفت‌سین، سنتی دیرینه و زیبای مردمان ایران‌زمین است؛ نمادهایی پاک و درخشان که با گرد هم آمدن در آستانه‌ی سال نو، نوید دگرگونی و تحول را می‌دهند. از روزگاران کهن، زمانی که مردمان دست بر زمین داشتند و چشم به آسمان، سبزه، سنبل، سیب، سمنو و دیگر اجزای هفت‌سین، هر یک نشانه‌ای از آرزوی بشر برای فراوانی و برکت در زندگی بودند.

کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی اصفهان، با عزمی راسخ، تلاش می‌کند تا زمان را در مسیر توسعه و پیشرفت قرار دهد و همچون رسم دیرینه‌ی هفت‌سین، برای مردم ایران آرزوی افزایش روزی و برکت دارد. بر همین اساس، «سین» دیگری را به این مجموعه کهن افزوده است که نه تنها نشان‌دهنده هویت و مأموریت اصلی این نهاد است، بلکه تحقق این «سین هشتم»، بیانگر آرزوی دیرینه‌ی قلبی برای فراوانی و برکت برای همه‌ی مردم ایران است. این «سین هشتم» چیزی نیست جز: سرمایه‌گذاری.

مقدمه

تحلیل‌های اقتصادی سال گذشته همگی بر این نکته تأکید داشتند که **تقویت تولید**، کلید اصلی افزایش ارزش پول ملی، دستیابی به توسعه پایدار و کاهش ریسک‌های اقتصادی در کشور است. این موضوع نه تنها در سخنان مقام‌های دولتی، بلکه در تحلیل‌های کارشناسی نیز مورد توجه قرار گرفته است، به طوری که حمایت همه‌جانبه از اشتغال و تولید ملی باید به بخشی از **استراتژی‌های بلندمدت** و میان‌مدت تبدیل شود. اهمیت این مسئله زمانی آشکارتر می‌شود که به یاد آوریم در سال‌های اخیر، تعادل بین عرضه و تقاضا در اقتصاد ایران تحت تأثیر تحریم‌ها، ناترازیهای بخش انرژی و کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان دچار اختلال شده است. این شرایط به رکود در تولید و کاهش تقاضای مؤثر منجر شده و نگرانی‌های جدی را به همراه آورده است.

کارشناسان مجرب اقتصادی در ایران همگی بر این باورند که سرمایه‌گذاری در بخش تولید، یکی از **ارکان اصلی رشد اقتصادی**، ایجاد فرصت‌های شغلی و کاهش وابستگی به واردات است. با این حال، در شرایط کنونی که ابهامات اقتصادی فراوانی وجود دارد، سرمایه‌گذاران تمایل چندانی به ورود به این حوزه ندارند. برای جلب سرمایه‌گذاری بیشتر در بخش تولید، لازم است چند اقدام کلیدی انجام شود و دولت در سال جاری می‌تواند با رفع موانع موجود، بستر مناسبی برای تحقق این هدف فراهم کند. در این راستا، ابتدا باید چالش‌های پیش‌روی تولید در ایران شناسایی شود و راهکارهای مؤثر برای رفع آن‌ها ارائه گردد.

ثبات اقتصادی و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری

یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها در این مسیر، **ریسک‌های بالای سرمایه‌گذاری** است. در سال‌های اخیر، **نوسانات شدید اقتصادی**، تورم بالا و بی‌ثباتی نرخ ارز، به عنوان موانع اصلی ورود نقدینگی به بخش‌های مولد و توسعه‌آفرین عمل کرده‌اند. این بی‌ثباتی‌ها باعث شده است که پیش‌بینی هزینه‌ها و سودآوری برای سرمایه‌گذاران دشوار شود و بازگشت سرمایه با ریسک قابل توجهی همراه باشد. بنابراین، دولت باید با اجرای سیاست‌های پولی و مالی منظم و دقیق، تورم را تحت کنترل درآورد. در این زمینه، کاهش نقدینگی از طریق مدیریت پایه پولی، افزایش بهره‌وری اقتصادی و جلوگیری از خلق پول بدون پشتوانه، از اقدامات ضروری محسوب می‌شود.

علاوه بر این، ایجاد سازوکارهایی برای تثبیت نرخ ارز، مانند تشکیل صندوق‌های تثبیت ارزی و توسعه بازارهای مالی داخلی برای پوشش ریسک‌های ارزی، می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران را افزایش دهد. همچنین، اعلام و پایبندی به سیاست‌های اقتصادی میان‌مدت و بلندمدت، به ایجاد ثبات و پیش‌بینی‌پذیری بیشتر در فضای اقتصادی کمک کرده و اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب خواهد کرد.

بهبود فضای کسب‌وکار و کاهش بوروکراسی

از دیگر چالش‌های پیش‌روی سرمایه‌گذاری در بخش تولید، **فرآیندهای پیچیده و زمان‌بر اخذ مجوزها، قوانین ناهماهنگ و وجود فساد اداری** است. این موانع نه تنها **هزینه‌های پنهان** را افزایش می‌دهند، بلکه سرمایه‌گذاران را به سمت بازارهایی با شرایط آسان‌تر سوق می‌دهند. برای رفع این مشکلات، ایجاد یک سیستم متمرکز و یکپارچه برای اخذ مجوزها و ثبت شرکت‌ها که به صورت شفاف و سریع عمل کند، ضروری است. همچنین، بازنگری در قوانین مرتبط با ثبت شرکت‌ها، مالیات، تأمین اجتماعی و صادرات، با هدف حذف مقررات زائد و کاهش هزینه‌های اداری، می‌تواند گام‌های مؤثری در بهبود فضای کسب‌وکار و جذب سرمایه‌گذاران باشد. این اقدامات نه تنها روند ورود سرمایه‌گذاران را تسهیل می‌کند، بلکه **اعتماد** آن‌ها را به محیط کسب‌وکار افزایش می‌دهد.

مشوق‌های مالی و اعتباری

سرمایه‌گذاری در تولید نیاز به منابع مالی کلان دارد، اما نرخ بهره بالا و کمبود تسهیلات بانکی مانع از ورود بسیاری از سرمایه‌گذاران به این بخش می‌شود. بارها در چند سال گذشته عنوان شده که بانک‌ها در ایران رویکردی غیرتوسعه‌ای دارند و بنگاه‌داری آن‌ها در اقتصاد، سیستم بانکی را به رقیبی برای تولید تبدیل کرده است. تا زمانی که اصلاحات اساسی در کارویژه بانک‌ها در اقتصاد ایران صورت و شکل جدید به خود نگیرد، این نهاد در خدمت تولید نخواهد بود. آخرین داده‌های سال گذشته نشان می‌دهد که بانک‌ها با شدت بیشتری در حال توزیع تسهیلات میان زیرمجموعه‌های خود هستند و وام‌دهی روی بستر کاهش ارزش پول ملی تبدیل به رانت شده است. از سوی دیگر صندوق توسعه ملی ذخایر خود را بیش از اینکه به تولید اختصاص دهد صرف کمبود مالی دولت در ارائه حمایت‌های جبرانی می‌کند. بنابراین **فلسفه کارکرد بانک‌ها و نهادهای پولی در کشور نیازمند بازتعریف** است. بانک‌ها و صندوق‌های توسعه ملی باید تسهیلات ویژه‌ای را برای واحدهای تولیدی در نظر بگیرند. در همین راستا کاهش مالیات برای صنایعی که ارزش افزوده بالایی دارند و به توسعه اقتصادی کشور کمک می‌کنند، ضروری است. توسعه بورس کالا و اوراق بهادار ویژه صنایع تولیدی برای جذب سرمایه‌های خرد و کلان هم موضوعی است که باید به آن توجه شود و بازار سرمایه نباید تبدیل به بازاری برای ورود نقدینگی به صندوق ثابت با صندوق‌های طلا در کشور شود.

دست‌رسی به نیروی کار ماهر

در میان چالش‌های پیش‌روی توسعه تولید و سرمایه‌گذاری، موضوع نیروی انسانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در سال‌های اخیر، دو پدیده مهم در حوزه اجتماعی و اقتصادی ایران رخ داده که روند توسعه را با مشکل مواجه کرده است: **مهاجرت نیروهای متخصص و کارگران ماهر، و همچنین تمایل کم افراد به حضور در بازارهای رسمی کار.** این دو عامل، در کنار خروج سرمایه از کشور، تأثیرات منفی قابل توجهی بر بخش تولید گذاشته‌اند. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که این مشکلات در یک بازه زمانی کوتاه، باعث شده‌اند که نگاه به تولید و سرمایه‌گذاری تحت تأثیر سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی، به چالشی جدی در اقتصاد ایران تبدیل شود.

کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش‌دیده، به همان اندازه که کاهش تمایل به سرمایه‌گذاری آسیب‌زا است، باعث کاهش بهره‌وری و افزایش هزینه‌های تولید می‌شود. این موضوع اقتصاد کشور را تضعیف کرده و توان رقابت‌پذیری آن را کاهش می‌دهد. از این رو، اقدامات دولت برای بهبود قدرت خرید کارگران و تشویق آن‌ها به حضور در مشاغل رسمی، مانند افزایش ۴۵ درصدی حقوق، می‌تواند گام اولیه مؤثری در جهت رونق بخشیدن به تولید باشد. با این حال، این سیاست به تنهایی کافی نیست و باید با ارائه بسته‌های تشویقی، حمایت‌های مالی و پولی، و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران همراه شود تا فرآیند توسعه تولید به طور کامل محقق گردد.

ثبات در سیاست‌های ارزی و تجاری

اقتصاد ایران در یکی دو دهه اخیر به دلیل بی‌ثباتی در بازار ارز و نوسان‌های شدید، خسارت‌های قابل توجهی متحمل شده است. یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که اقتصاد کشور با آن مواجه است، تبدیل تمایل به سرمایه‌گذاری در بخش تولید به فعالیت‌های واسطه‌گری و سوداگری است. اگرچه بخشی از این نوسان‌ها تحت تأثیر سیاست‌های خارجی و روابط بین‌المللی است و کنترل کامل آن‌ها دشوار به نظر می‌رسد، اما سیاست‌گذاری‌های پولی و ارزی داخلی می‌تواند نقش مؤثری در کنترل این نوسان‌ها ایفا کند.

پس از ناترازی‌های اقتصادی سال گذشته، تغییرات ناگهانی نرخ ارز و بی‌ثباتی در بازار، هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده‌ای را به تولیدکنندگان تحمیل کرده است. برای مدیریت این چالش‌ها، تدوین یک استراتژی صادراتی کارآمد و تقویت بازارهای توافقی واقعی در کشور ضروری است. دولت باید به یک راهکار بلندمدت و منطقی دست یابد که از یک سو ارزآوری صادرات را تسهیل کند و از سوی دیگر، نوسانات نرخ ارز را به حداقل ممکن برساند. این اقدامات نه تنها به ثبات بازار ارز کمک می‌کند، بلکه فضای اطمینان‌بخشی را برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان ایجاد خواهد کرد.

دست‌رسی به نیروی کار ماهر

در میان چالش‌های پیش‌روی توسعه تولید و سرمایه‌گذاری، موضوع نیروی انسانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در سال‌های اخیر، دو پدیده مهم در حوزه اجتماعی و اقتصادی ایران رخ داده که روند توسعه را با مشکل مواجه کرده است: **مهاجرت نیروهای متخصص و کارگران ماهر، و همچنین تمایل کم افراد به حضور در بازارهای رسمی کار.** این دو عامل، در کنار خروج سرمایه از کشور، تأثیرات منفی قابل توجهی بر بخش تولید گذاشته‌اند. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که این مشکلات در یک بازه زمانی کوتاه، باعث شده‌اند که نگاه به تولید و سرمایه‌گذاری تحت تأثیر سیاست‌های اجتماعی و فرهنگی، به چالشی جدی در اقتصاد ایران تبدیل شود.

کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش‌دیده، به همان اندازه که کاهش تمایل به سرمایه‌گذاری آسیب‌زا است، باعث کاهش بهره‌وری و افزایش هزینه‌های تولید می‌شود. این موضوع اقتصاد کشور را تضعیف کرده و توان رقابت‌پذیری آن را کاهش می‌دهد. از این رو، اقدامات دولت برای بهبود قدرت خرید کارگران و تشویق آن‌ها به حضور در مشاغل رسمی، مانند افزایش ۴۵ درصدی حقوق، می‌تواند گام اولیه مؤثری در جهت رونق بخشیدن به تولید باشد. با این حال، این سیاست به تنهایی کافی نیست و باید با ارائه بسته‌های تشویقی، حمایت‌های مالی و پولی، و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران همراه شود تا فرآیند توسعه تولید به طور کامل محقق گردد.

ثبات در سیاست‌های ارزی و تجاری

اقتصاد ایران در یکی دو دهه اخیر به دلیل بی‌ثباتی در بازار ارز و نوسان‌های شدید، خسارت‌های قابل توجهی متحمل شده است. یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که اقتصاد کشور با آن مواجه است، تبدیل تمایل به سرمایه‌گذاری در بخش تولید به فعالیت‌های واسطه‌گری و سوداگری است. اگرچه بخشی از این نوسان‌ها تحت تأثیر سیاست‌های خارجی و روابط بین‌المللی است و کنترل کامل آن‌ها دشوار به نظر می‌رسد، اما سیاست‌گذاری‌های پولی و ارزی داخلی می‌تواند نقش مؤثری در کنترل این نوسان‌ها ایفا کند.

پس از ناترازی‌های اقتصادی سال گذشته، تغییرات ناگهانی نرخ ارز و بی‌ثباتی در بازار، هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده‌ای را به تولیدکنندگان تحمیل کرده است. برای مدیریت این چالش‌ها، تدوین یک استراتژی صادراتی کارآمد و تقویت بازارهای توافقی واقعی در کشور ضروری است. دولت باید به یک راهکار بلندمدت و منطقی دست یابد که از یک سو ارزآوری صادرات را تسهیل کند و از سوی دیگر، نوسانات نرخ ارز را به حداقل ممکن برساند. این اقدامات نه تنها به ثبات بازار ارز کمک می‌کند، بلکه فضای اطمینان‌بخشی را برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان ایجاد خواهد کرد.

روز شنبه ۱۸ اسفندماه سال ۱۴۰۳ رهبر معظم انقلاب در دیدار با کارگزاران نظام، نکات کلیدی و خط مشی‌های مهم حفظ و رونق اقتصاد و معیشت را ترسیم نمودند که می‌توان با تحلیل صحیح و درک بهینه از آن، تهدید بالقوه سال جدید را به فرصتی بالفعل تبدیل نمود. به شرط آنکه:

**قوای سه گانه کشور
منسجم تر از همیشه
باشند**

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان برخی رویکردها و اقدامات لازم برای حل مسائل اقتصادی، انسجام درونی دستگاهها چه در درون دولت و چه همکاری سه قوه با یکدیگر را جزو مهمترین اولویتهای برشمردند و گفتند: شرط اول پیشرفت امور انسجام است که امروز خوشبختانه انسجام خوبی در سطوح بالا وجود دارد که باید در بدنه و سطوح پایین نیز جریان یابد.

**منابع تولید، تجهیز
و موانع و بخشنامه
های بیهوده حذف
شوند**

رهبری اهتمام به تولید را اولویت دیگر اقتصاد کشور خواندند و افزودند: حمایت‌های قانونی، تجهیز منابع تولید، حذف موانع و بخشنامه‌های بیهوده و ارتقاء فناوری تولید جزو موارد ضروری است. همچنین مردم و بخصوص دستگاههای دولتی باید مقید شوند که نیازهای داخلی را از تولید داخل تأمین کنند و آنچه تولید داخلی دارد از خارج وارد و مصرف نشود.

**در مسیر اصلاح
نظام ارزی گام
برداریم**

اولویت دیگری که رهبر انقلاب در زمینه مسائل اقتصادی به آن اشاره کردند، «اصلاح نظام ارزی کشور» با تأکید بر تقویت پول ملی بود. ایشان حفظ ارزش پول ملی را واجب و کاملاً ضروری و در بهبود زندگی مردم و افزایش قدرت خرید آنان و ارتقاء آبرو و اعتبار کشور مؤثر دانستند و گفتند: در این زمینه، بازگشت ارزهای حاصل از صادرات بسیار مهم است.

**در مسیر کاهش
وابستگی به نفت و
فراورده‌های آن
حرکت کنیم**

رهبر معظم انقلاب بخش مهمی از سخنان خود را نیز به موضوع شرکت‌های بزرگ دولتی برخوردار از درآمدهای ارزی اختصاص دادند و با ذکر این نکته قابل قبول نیست درآمد ارزی شرکت‌های دولتی در اختیار دولت و بانک مرکزی قرار نگیرد خواستار اتخاذ تدابیری برای حل این مسئله شدند.

**از ترس یقه گیری،
ترک فعل نکنیم**

رهبر انقلاب در سخنان خود وجود این تلقی در برخی مدیران را که «بی‌خطرترین کار، تصمیم نگرفتن است»، خطرناک دانستند و گفتند: اینکه مدیری از ترس یقه‌گیری و می‌گیری بخاطر تصمیماتش، تصمیم نگیرد، کاری غلط و مورد مؤاخذه پروردگار است؛ چرا که خداوند علاوه بر فعل‌ها، از ترک فعل‌ها نیز سؤال و حساب‌کشی می‌کند.

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه های سرمایه گذاری)

ویژه نامه نوروز ۱۴۰۴

ISIM

ISSUE 10
24 MARCH 2025

دوشنبه ۲۴ فروردین ۱۴۰۴

